

Bruselj, 5. april 2022
(OR. fr, en)

7769/22

JEUN 39
EDUC 114
SPORT 21
ENV 308
ONU 48

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	7053/22
Zadeva:	Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta – Spodbujanje angažiranosti mladih kot akterjev sprememb za varstvo okolja

V prilogi vam pošiljamo navedene sklepe Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, kot jih je 5. aprila 2022 odobril Svet za izobraževanje, mladino, kulturo in šport.

Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta – Spodbujanje angažiranosti mladih kot akterjev sprememb za varstvo okolja

SVET IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA –

OPOZARJAJO NA NASLEDNJE:

1. Namen evropskega cilja mladih št. 10 z naslovom „Trajnostna zelena Evropa“, priloženega strategiji EU za mlade, je „ustvariti družbo, v kateri so vsi mladi okoljsko aktivni, izobraženi in sposobni ustvarjati spremembe v svojem vsakdanjem življenju“;
2. V agendi Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030¹ je priznано, da so mladi „odločilni nosilci sprememb“ pri trajnostnem razvoju. Poleg tega Svetovni program ukrepov za mlade² Združenih narodov spodbuja mlade, naj bodo v družbi aktivni;
3. Evropska unija je zavezana agendi Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 in njenim ciljem trajnostnega razvoja, da bi svet prihodnosti izgradili na okolju bolj prijazen, miroljubnejši in pravičnejši način³;

¹ Resolucija 70/1, ki jo je Generalna skupščina sprejela 25. septembra 2015. Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030.

² Svetovni program ukrepov za mlade Združenih narodov, junij 2010:
<https://www.un.org/esa/socdev/unyin/documents/wpay2010.pdf>.

³ Sklepi Sveta, Izgradnja trajnostne Evrope do leta 2030 (10. december 2019):
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14835-2019-INIT/sl/pdf>.
Sklepi Sveta, Celosten pristop za pospešitev uresničevanja agende ZN za trajnostni razvoj do leta 2030 – iz krize zaradi COVID-19 z obnovo na boljše (22. junij 2021)
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9850-2021-INIT/sl/pdf>.

4. Evropska unija in njene države članice so v celoti zavezane Pariškemu sporazumu, sprejetemu na pariški konferenci Združenih narodov o podnebnih spremembah (COP21) decembra 2015. Da se uresničijo namen in cilji Pariškega sporazuma, Evropska unija poudarja pomen vseh šestih elementov Akcije za podnebno opolnomočenje, priznava odločilno vlogo mladih kot akterjev sprememb pri podnebnem ukrepanju in poziva k nadaljnjemu vključevanju mladih v politiko podnebnih sprememb na mednarodni, evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter k uresničitvi potenciala, ki ga nosi Akcija za podnebno opolnomočenje;
5. Varstvo okolja, ki je ključni cilj Evropske unije, bo zlasti zagotovilo „visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja“⁴ ter podnebno nevtralnost do leta 2050⁵;
6. Namen evropskega leta mladih 2022⁶, v okviru katerega naj bi Evropska unija, države članice ter regionalni in lokalni organi okrepili podporo mladim in sodelovanje z njimi na poti iz pandemije, je tudi promocija novih priložnosti in možnosti, ki jih ponujata zeleni in digitalni prehod. Ta prehoda bi morala biti vseobsegajoča in bi morala pozornost namenjati vključevanju mladih z manj priložnostmi;

⁴ Člen 3 Pogodbe o Evropski uniji.

⁵ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila).

⁶ Sklep (EU) 2021/2316 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. decembra 2021, o evropskem letu mladih (2022), UL L 462, 28.12.2021, str. 1–9.

7. Evropski zeleni dogovor⁷ je časovni načrt do trajnostne družbe v Evropski uniji, saj zagotavlja pravičen in vključujoč prehod za vse. Izpostavlja, da se je treba osredotočiti na najbolj oddaljene regije, ki so še posebej ranljive za podnebne spremembe in naravne nesreče.

SE ZAVEDAJO NASLEDNJEGA:

8. Mladi se vse bolj zavedajo problematike trajnostnega razvoja, zlasti okoljskih in podnebnih vprašanj, in si želijo, da bi se lahko angažirali na tem področju⁸. Na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni so se z organizacijo zagovorniških kampanj, shodov za podnebje, spletnih kampanj za mobilizacijo in na druge načine odločno mobilizirali pri ozaveščanju o okoljskih vprašanjih, vključno o podnebnih spremembah;
9. Številni mladi se zavzemajo za odločno okoljsko delovanje in ukrepe za boj proti podnebnim spremembam⁹ in izgubi biotske raznovrstnosti. Nekateri med njimi izvajajo okolju prijazne prakse, ki so lahko zgled preostali družbi. Mladi delegati z vsega sveta, tudi iz vseh držav članic Evropske unije, so na konferenci COP26 v Glasgowu predstavili manifest Youth4Climate, v katerem so svetovne voditelje pozvali k ukrepanju¹⁰;

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropski zeleni dogovor (dok. COM/2019/640 final).

⁸ Evropska komisija, Flash Eurobarometer 478 (2019), *How do we build a stronger, more united Europe?* (Kako lahko zgradimo močnejšo, bolj enotno Evropo?) Mnenja mladih: poročilo
<https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/836993b5-f176-11e9-a32c-01aa75ed71a1>.

⁹ *Pan-European survey, Main multi-country report, #Climate of change* (Vseevropska raziskava, Glavno poročilo več držav, kampanja #Climate of change), 2021:
https://eeb.org/wp-content/uploads/2021/04/IPSOS-Multi-Country-Report-complete.FINAL_.pdf

¹⁰ Manifest Youth4Climate je rezultat dogodka *Youth4Climate: Driving ambition* (YouthforClimate: aktiviranje ambicij), ki ga je organizirala italijanska vlada. Vsebuje zamisli in konkretne predloge o nekaterih najbolj perečih vprašanjih podnebne agende, vključno z izobraževanjem za trajnostni razvoj.

10. Stopnja mobilizacije in angažiranja se med mladimi razlikuje: visoka stopnja izobrazbenega¹¹, kulturnega in socialnega kapitala običajno ustreza višji stopnji angažiranosti;
11. Svetovna zdravstvena kriza zaradi COVID-19 in začasna upočasnitev svetovne gospodarske dejavnosti, ki sta imeli hude gospodarske in socialne posledice, zlasti za mlade, sta opozorili na neposreden vpliv nekaterih človekovih dejavnosti na okolje¹². Različni nacionalni in evropski svežnji spodbud in načrti za premagovanje krize lahko poganjajo trajnostni in zeleni prehod, v okviru katerega bi morali imeti vsi mladi možnost, da se polno angažirajo kot akterji sprememb.

MENIJO, DA:

12. Je pomembno zagotoviti, da vsi mladi, ne glede na dejavnike, kot so spol, invalidnost, stopnja izobrazbe, socialno in ekonomsko ozadje, država izvora ali kraj bivanja, razumejo izzive trajnostnega razvoja in se zavedajo, kako sprejete odločitve, dejanja in izbran življenjski slog vplivajo na okolje, biotsko raznovrstnost in podnebje. Vse generacije, tudi mladi, bi morali posedovati potrebne kompetence, da bi lahko ustrezno ravnali;
13. Bi morali mladi za polno angažiranje imeti na voljo zanesljive, na dokazih temelječe informacije in podatke, na podlagi katerih lahko sami presodijo o izzivih na področju okolja, biotske raznovrstnosti in podnebnih sprememb in o rešitvah za te izzive, s tem pa bi lahko razvijali in krepili tudi sposobnosti kritičnega razmišljanja. Preprečevati bi bilo treba dezinformacije o okolju in podnebnih spremembah;

¹¹ David E. Campbell, *What is the impact of education on civic and social engagement? Measuring the effects of education on health and civic engagement* (Kakšen je vpliv izobraževanja na državljansko in družbeno angažiranost? Merjenje učinkov izobraževanja na zdravje in državljansko angažiranost.). Zbornik simpozija v Københavnu, OECD 2006, <https://www.oecd.org/education/innovation-education/37425694.pdf>.

¹² Medvladni odbor za podnebne spremembe, *Climate Change 2021: The Physical Science Basis* (Podnebne spremembe 2021: fizikalnoznanstvena podlaga podnebnih sprememb: https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_SPM_final.pdf).

14. Je pomembno spodbujati tudi dialog tako med mladimi kot med posameznimi generacijami o etičnih vprašanjih trajnostnega razvoja, varstva okolja in spoštovanja živih bitij, in sicer tako, da se mladim in širši družbi da možnost razprave in razmisleka o vrednotah in spornih temah, ki jih ta vprašanja prinašajo;
15. Bi morale lokalne, regionalne, nacionalne in evropske javne politike odražati prizadevanja za pritegnitev mladih k okoljskim vprašanjem in ukrepom za boj proti podnebnim spremembam, onesnaževanju in izgubi biotske raznovrstnosti. S temi politikami bi morali kar najbolj izpolnili pričakovanja mladih ter mladim morali dati tudi možnost, da aktivno in smiselno sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju teh politik;
16. Angažiranje mladih v okoljskem ukrepanju zahteva formalno, neformalno ali priložnostno ozaveščanje in učenje o okoljskih vprašanjih že od najzgodnejših let;
17. Bi morali mlade, tudi tiste z manj priložnostmi, podpreti pri izvajanju prostovoljnih ali podjetniških projektov ter jim zagotoviti praktično in tehnično pomoč, pa tudi javna nepovratna sredstva ali zasebne naložbe, da bodo tako lahko v celoti sposobni predlagati in razvijati praktične rešitve za okoljska vprašanja;

IZPOSTAVLJAJO NASLEDNJE:

18. Pomembno je spodbujati vse mlade, naj sooblikujejo življenje svojih lokalnih skupnosti, po možnosti skupaj z ustanovami za izobraževanje in usposabljanje, mladinskimi organizacijami in organizacijami za mladinsko delo ter lokalnimi in regionalnimi organi, da bi tako lahko postali akterji in gonilna sila sprememb za boljše varstvo okolja ter pomoč v boju proti podnebnim spremembam in izgubi biotske raznovrstnosti;
19. Sodelovanje med nosilci odločanja, ustanovami za izobraževanje in usposabljanje, mladinskimi organizacijami in organizacijami za mladinsko delo ter drugimi deležniki na področju okolja je ključen element pri podpori angažiranosti in omogočanju delovanja mladih. Pri procesih odločanja o okoljskih vprašanjih bi bilo treba spodbuditi medsebojno zaupanje in sodelovanje;
20. Solidarnost in pravičnost med generacijami bi bilo treba obravnavati v procesih odločanja o varstvu okolja, da koristi sedanjih generacij ne bodo v nasprotju s pravicami prihodnjih generacij.

UPOŠTEVAJO NASLEDNJE:

21. Zamisli in mnenja, ki so jih mladi delili na konferenci EU o mladih januarja 2022 ob začetku 9. cikla mladinskega dialoga EU, glede naslednjega:

- a) *opredeljenih je bilo pet področij ukrepanja. Med devetim ciklom mladinskega dialoga EU bodo morali mladi in nosilci odločanja razmišljati in delovati v skladu s temi posebnimi področji, da bi pripravili konkretne predloge;*
- b) *na področju informiranja in izobraževanja je kot prvo treba znanja in spretnosti, pridobljene z neformalnim izobraževanjem, priznati kot celovit učni proces. Lokalni organi in mladinske organizacije morajo sodelovati, da bi mladim ponudili priložnost bolje spoznati okolje in poiskati rešitve. Izobraževanje je v demokraciji najvrednejša naložba;*
- c) *na področju delovanja in opolnomočenja je treba mladim dati možnost, da aktivno sodelujejo pri odločitvah, ki bodo oblikovale njihova življenja in življenja prihodnjih generacij. Mlade je treba na vseh ravneh vključiti v proces odločanja. Pogosto so spregledani in premalo zastopani, čeprav so izrazili zamisli in skrbi, ki bi višje nosilce odločanja morale zanimati;*

- d) *na področju vodenja predstavljajo mladi, mlajši od 30 let, manj kot 2,6 % članov nacionalnih parlamentov. Treba je zagotoviti, da se prisotnost mladih ne izkorišča za lažno predstavo o pomembnosti mladih. Obstoječim strukturam, kot sta mladinski dialog EU in evropski mladinski parlament, je treba zagotoviti učinkovita orodja, da bodo lahko delovale kot strukture odločanja. Med devetimi cikli mladinskega dialoga EU si je treba trajnostno in vključujoče prizadevati za sodelovanje mladih v procesu odločanja. Bistveno je tudi, da imajo mladi dovolj podpore, finančnih sredstev in informacij za smiselno udeležbo. Treba je preučiti participativne procese na nacionalni ravni, da se zagotovi, da so čim bolj trajnostni in vključujoči;*
- e) *na področju mobilnosti in solidarnosti je bilo ugotovljeno, da mobilnost ni enako dostopna ali mogoča za vse mlade. Rezultati raziskav nam omogočajo, da bolje identificiramo mlade, ki ne sodelujejo v programih mobilnosti. Treba se je usmeriti k bolj zglednim praksam, ki bodo družbi pomagale pri boljšem razumevanju solidarnostnih programov in doseganju vseh njenih članov;*
- f) *in nenazadnje, dostop do infrastrukture se zdi manj pomembno področje, vendar obstaja tesna povezava med infrastrukturo ter kakovostjo življenja in izobraževanjem mladih. Na to, kako mladi sprejemajo odločitve, vpliva dejstvo, ali prihajajo iz podeželskega ali mestnega območja. Javni prevoz je na podeželju resničen problem. Težave zaradi prevoza lahko povzročijo izoliranost mladih. Zato izključevanje nekaterih skupin mladih ne more voditi v vključujočo družbo. Vsem je treba zagotoviti trajnostne in cenovno dostopne možnosti izbire –*

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ V SKLADU Z NAČELOM SUBSIDIARNOSTI IN NA USTREZNIH RAVNEH:

22. Podprejo mladinsko delo, mladinske in okoljske organizacije ter druge ustrezne strokovnjake in deležnike v njihovi vlogi posredovalcev informacij mladim ter jim omogočijo, da razširjajo zanesljive, točne in kakovostne znanstveno utemeljene informacije in podatke o podnebnih spremembah, izgubi biotske raznovrstnosti, onesnaževanju in drugih okoljskih vprašanjih, primerne za občinstvo različnih starosti in iz različnih okolij ter prilagojene vsakemu geografskemu okolju, tudi otoškemu in tropskemu;
23. Akterjem formalnega izobraževanja in usposabljanja ter neformalnega in priložnostnega učenja, vključno z mladinskimi delavci, zagotovijo priložnosti za usposabljanje in strokovno izpopolnjevanje o interaktivnih, praktičnih, v rešitve usmerjenih učnih metodah in pristopih, da bi mlade lahko bolje informirali, izobraževali in podpirali v zvezi z okoljskimi in družbenimi vprašanji ter podnebnimi spremembami;
24. S formalnim izobraževanjem in usposabljanjem ter neformalnim in priložnostnim učenjem mlade bolje opremijo s potrebnimi kompetencami za razumevanje okoljskih vprašanj in ukrepanje v zvezi z njimi;
25. Spodbujajo ter otrokom in mladim po potrebi omogočajo stik z naravo z izvajanjem posebnih aktivnosti ter razvijajo okolju prijazne pobude ob podpori ustreznih deležnikov na področju okoljskih vprašanj. Takšni stiki so ključni za dvig ozaveščenosti o vprašanjih, povezanih s podnebjem in biotsko raznovrstnostjo;

26. Spodbujajo razvoj partnerstev med sektorji izobraževanja, mladine, športa¹³ in kulture ter vsemi ustreznimi sektorji, da bi se razvili medsektorski, koordinirani in dopolnjujoči se pristopi ozaveščanja in izobraževanja na področju okolja, izgube biotske raznovrstnosti in podnebnih sprememb;
27. Spodbujajo in podpirajo vzpostavitev vključujočih in na mlade osredotočenih dejavnosti vzajemnega učenja ter izmenjavo najboljših praks o okoljskih vprašanjih in vprašanjih podnebnih sprememb, kot so programi mladih ambasadorjev in mentorski programi ali dejavnosti usposabljanja in sodelovanja (TCA, Erasmus+) ter dejavnosti mreženja (NET, evropska solidarnostna enota), da bi ozavestili vse mlade, tudi tiste z manj priložnostmi, in jih spodbudili k ukrepanju za varstvo okolja in boj proti podnebnim spremembam;
28. Spodbujajo ustrezno izobraževanje in usposabljanje mladinskih delavcev, da bi zagotovili, da so mladinske aktivnosti, oblikovane za mlade in z mladimi, okolju prijazne in trajnostne. Nadalje razvijajo ustrezne pobude za mladinsko delo, ki se osredotočajo na angažiranje mladih pri okoljskih vprašanjih, zlasti pri spopadanju s podnebnimi spremembami in ohranjanju biotske raznovrstnosti;
29. Spodbujajo in podpirajo, da javni organi, zasebni sektor in civilna družba priznajo in izkoristijo angažiranost mladih za varovanje okolja ter prečne kompetence, zlasti socialne veščine, ki jih pri tem pridobijo;

¹³ [Sklepi Sveta o športu kot vzvodu za spremembo vedenja za trajnostni razvoj].

30. Ohranjajo in ustvarjajo trajnostne¹⁴ dolgoročne, varne, dostopne in vključujoče državljanske prostore, namenjene sodelovanju z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi, evropskimi in mednarodnimi nosilci političnega odločanja, kjer se bodo slišali glas mladih, ne glede na njihovo starost, njihove skrbi ali predloge glede ukrepov za varstvo okolja in boj proti podnebnim spremembam, s čimer ne bodo le sodelovali pri posvetovanju, temveč lahko tudi aktivno sodelovali v odločanju o teh vprašanjih;
31. Promovirajo mlade raziskovalce in njihovo delo na področju trajnostnega razvoja za reševanje okoljskih izzivov, deloma zato, da bi bili vzor mladim, deloma pa zato, da bi bolj neposredno spodbujali in pospeševali izmenjavo rezultatov raziskav z mladimi in jih tako opolnomočili za ukrepanje;
32. Podprejo pripravo referenčnih točk za usposabljanje o podnebnih, okoljskih in trajnostnih vprašanjih za vse starostne skupine in za vse ravni ali vrste učenja, izobraževanja in usposabljanja.

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN EVROPSKO KOMISIJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI IN NA USTREZNIH RAVNEH TER OB UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI:

33. Pri lokalnih, regionalnih, nacionalnih in evropskih okoljskih politikah in programih, zlasti tistih za boj proti podnebnim spremembam in ohranjanje biotske raznovrstnosti, upoštevajo posebne potrebe in mnenja vseh mladih, zlasti tistih z manj priložnostmi, ter v ta namen spodbudijo njihovo udeležbo pri snovanju in izvajanju teh politik in programov;

¹⁴ Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o varovanju in ustvarjanju državljskih prostorov za mlade, ki omogočajo smiselno participacijo mladih, UL C 501I, 13.12.2021, str. 19–23.

34. Podprejo pobude mladih in mladinskih organizacij za pripravo in izvedbo dejavnosti in kampanj ozaveščanja, tudi digitalnih, o podnebjju, onesnaževanju, biotski raznovrstnosti in drugih okoljskih vprašanjih ter naj se iz njih učijo;
35. Spodbujajo, priznavajo in po potrebi finančno podprejo ukrepe in programe, ki jih predlagajo in vodijo mladi na okoljskem področju, zlasti tiste za boj proti podnebnim spremembam in ohranjanje biotske raznovrstnosti, da lahko mladi postanejo nosilci sprememb v družbi kot celoti, pa tudi v svojih ustanovah za izobraževanje in usposabljanje, visokošolskih ustanovah, mladinskih organizacijah in organizacijah za mladinsko delo, lokalnih skupnostih in med svojimi vrstniki;
36. Spodbujajo mladinske prostovoljske dejavnosti, ki se osredotočajo na okoljska vprašanja, zlasti tiste za boj proti podnebnim spremembam in ohranjanje biotske raznovrstnosti, ter olajšajo dostop do teh dejavnosti tako, da še posebej zagotovijo, da so te ponudbe široko dostopne in objavljene na ustreznih nacionalnih portalih in portalih na ravni EU, kot so evropski mladinski portal in drugi ustrezni kanali; promovirajo prostovoljske prakse, kjer se lokalno ali nacionalno prostovoljstvo združi z nadnacionalnim prostovoljstvom, pri čemer naj po potrebi spodbujajo sinergije in komplementarnost med nacionalnimi shemami in dejavnostmi, vključno z nacionalnimi programi in dejavnostmi prostovoljstva ali civilnih služb, kjer le-ti obstajajo, ter programe prostovoljstva EU, da se poglobi angažiranost mladih prostovoljcev, izboljšajo njihove kompetence in okrepi njihov občutek pripadnosti Evropski uniji;

37. Po potrebi investirajo v zeleno gospodarstvo in podprejo mlade pri pridobivanju potrebnih kompetenc ter jim olajšajo dostop do usposabljanja, ki jih bo pripravilo na okolju prijazna delovna mesta prihodnosti;
38. Kadar je to primerno, podprejo mlade podjetnike, ki želijo razviti projekte s poudarkom na praktičnih rešitvah za okoljska vprašanja, zlasti za boj proti podnebnim spremembam in ohranjanje biotske raznovrstnosti; namenijo posebno pozornost projektom, ki jih razvijajo mladi z manj priložnostmi, ki se soočajo z dodatnimi težavami pri zagonu podjetij;
39. Kadar je primerno, razvijejo mentorske programe pod vodstvom strokovnjakov in podjetnikov, ki dejavno sodelujejo pri iskanju okoljskih rešitev, zlasti tiste, namenjene ohranjanju biotske raznovrstnosti in boju proti podnebnim spremembam, da zagotovijo podporo in svetovanje mladim, ki želijo igrati aktivno vlogo v tem sektorju;
40. Povečajo ozaveščenost mladih Evropejcev o okoljskih politikah in pobudah ZN, pa tudi njihovo sodelovanje v njih, in sicer s krepitevijo sodelovanja z ustreznimi organi ZN, kot so Program Združenih narodov za okolje, Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja, Program Združenih narodov za razvoj in Konvencija o biološki raznovrstnosti.

POZIVAJO EVROPSKO KOMISIJO, NAJ:

41. Poskrbi, da bodo vsi mladi zmožni razumeti evropski zeleni dogovor in iz njega izhajajoče pobude (kot je novi evropski Bauhaus¹⁵) ter različne evropske okoljske programe ter jih sprejeti za svoje; pri vseh mladih aktivno promovira vse vidike evropskega podnebne pakta;
42. Zagotovi, da so javna posvetovanja o evropskih okoljskih politikah dostopna mladim ter mladinskim organizacijam in organizacijam za mladinsko delo ter da Evropska komisija s temi posvetovanji državljanom in deležnikom zagotovi priložnost, da izrazijo svoja stališča, preden se dokončno oblikujejo zakonodajni predlogi. Prav tako naj spodbuja smiselno udeležbo mladih in mladinskih organizacij v pobudah državljanskega angažmaja, ki sodijo v okvir nalog Evropske unije¹⁶;
43. Promovira in spodbuja evropske priložnosti za mobilnost in pobude v okoljskem sektorju v okviru programov Erasmus+ in evropske solidarnostne enote, tako da bo vsem mladim, ki to želijo, omogočeno aktivno sodelovanje pri okoljskih vprašanjih, tudi mladim z manj priložnostmi, zlasti tistim iz najbolj oddaljenih regij ter otoških regij, s podeželja in iz oddaljenih območij; zagotovi, da imajo pri teh pobudah prednost okolju prijazni načini prevoza, da se zmanjša ogljični odtis projektov mobilnosti za mlade, hkrati pa naj zagotovi, da so ti projekti prilagojeni potrebam najbolj oddaljenih regij, kjer se zaradi oddaljenosti soočajo z omejitvami;

¹⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Novi evropski Bauhaus (dok. COM(2021) 573 final).

¹⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o misijah Evropske unije (dok. COM/2021/609 final).

44. V sodelovanju z mladinskimi organizacijami in mladimi izvaja dejavnosti vzajemnega učenja o angažiranju mladih pri okoljskih vprašanjih, ohranjanju in obnavljanju biotske raznovrstnosti ter boju proti podnebnim spremembam in onesnaževanju, da bi opredelila obstoječe najboljše prakse v državah članicah in olajšala izmenjavo teh praks med državami članicami.

**POZIVAJO VSE DELEŽNIKE, KI SODELUJEJO PRI POBUDAH ZA EVROPSKO
SODELOVANJE NA PODROČJU MLADINSKIH ZADEV, OKOLJA IN PODNEBNIH
SPREMEMB, NAJ:**

45. Oblikujejo prostovoljske dejavnosti, ki se osredotočajo na okoljska vprašanja, za upravičence evropske solidarnostne enote in drugih nacionalnih ali mednarodnih programov prostovoljstva; vse prostovoljce, ne glede na področje, na katerem delujejo, ozaveščajo o okoljskih vprašanjih in vplivu njihovih misij na okolje, tako da bodo pri teh dejavnostih še posebej pozorni na svoj ogljični odtis;
46. Okrepijo evropsko sodelovanje, in sicer z izmenjavo orodij in najboljših praks na področju angažiranja in udeležbe mladih v okoljskem ukrepanju na evropski ravni, zlasti na področju boja proti podnebnim spremembam in onesnaževanju ter ohranjanja biotske raznovrstnosti, tudi tako, da se popolnoma izkoristijo možnosti, ki jih ponujajo program Erasmus+, evropska solidarnostna enota in drugi ustrezni finančni instrumenti EU.
-

a) VIRI

Pri sprejemanju teh sklepov so se Svet in vladni predstavniki držav članic, prisotni na seji Sveta, seznanili z naslednjimi dokumenti:

- Evropski parlament, 2021, Poročilo o zamislih mladih za Konferenco o prihodnosti Evrope: https://european-youth-event.europarl.europa.eu/wp-content/uploads/2021/10/2021_EYE_Report-Booklet_A5_SL-interactive.pdf
- Združeni narodi, Resolucija 70/1, Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropski zeleni dogovor (dok. COM/2019/640 final)
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 (dok. COM(2020) 380 final)
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropski podnebni pakt (dok. COM(2020) 788 final)
- Združeni narodi, 2015, Pariški sporazum: [SPREJETJE PARIŠKEGA SPORAZUMA – besedilo Pariškega sporazuma v angleščini \(unfccc.int\)](https://unfccc.int/spirit/paris_agreement/paris_agreement_text)
- Sklepi Sveta, Izgradnja trajnostne Evrope do leta 2030 – dosedanji napredek in naslednji koraki <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14835-2019-INIT/sl/pdf>

- Sklepi Sveta, Celosten pristop za pospešitev uresničevanja agende ZN za trajnostni razvoj do leta 2030 – iz krize zaradi COVID-19 z obnovo na boljše
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9850-2021-INIT/sl/pdf>
- Evropska komisija, Govor o stanju v Uniji 2021:
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_sl_0.pdf
- Resolucija Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine, Strategija Evropske unije za mlade 2019–2027, UL C 456, 18.12.2018, str. 1–22
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o uresnitvi evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025 (dok. COM(2020) 625 final)
- Resolucija Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030), UL C 66, 26.2.2021
- Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o varovanju in ustvarjanju državljanskih prostorov za mlade, ki omogočajo smiselno participacijo mladih, UL C 501I, 13.12.2021, str. 19–23
- Sklepi Sveta o izvajanju strategije EU za mlade (2019–2021), UL C 504I, 14.12.2021, str. 10–11
- Manifest Youth4Climate: [Youth4Climate Manifesto \(unfccc.int\)](https://unfccc.int/youth4climate), november 2021.

b) V TEH SKLEPIH SE UPORABLJAJO NASLEDNJE OPREDELITVE POJMOV

„Biotska raznovrstnost“: raznolikost med živimi organizmi iz vseh virov, med drugim tudi kopenskih, morskih in drugih vodnih ekosistemov ter ekoloških kompleksov, katerih del so: to zajema raznovrstnost znotraj vrst in med vrstami ter raznovrstnost ekosistemov.

„Podnebne spremembe“: podnebne spremembe, ki jih neposredno ali posredno pripisujemo človeški dejavnosti, ki spreminja sestavo globalnega ozračja in poslabšuje naravna nihanja podnebnih vzorcev, opažena v primerljivih časovnih obdobjih.

„Angažiranost“: vsako delovanje v splošnem interesu, ki se izvaja prostovoljno ali v obliki prostovoljnega poslanstva. Angažiranost se nanaša na prostovoljno in nesebično državljansko delovanje v službi drugih.

„Okolje“: kombinacija naravnih in socialno-ekonomskih elementov, ki tvorijo okvir življenjskih pogojev posameznika, prebivalstva ali skupnosti pri različnih prostorskih merilih. Varstvo okolja kot tako vključuje sprejetje ukrepov za omejitev ali odpravo negativnih vplivov človekovih dejavnosti na okolje.

„Mentorstvo“: prostovoljni srednje- do dolgoročni medosebni odnos med mlado osebo in mentorjem, ki je strukturiran v strokovnem okviru.

„Dejavnosti vzajemnega učenja“: dejavnosti na ravni EU, ki državam članicam, ki se soočajo s podobnimi političnimi izzivi, omogočajo skupinsko delo in izmenjavo dobrih praks, osredotočanje na izzive, specifične za posamezno državo, ali podporo konkretnemu nacionalnemu programu reform ob pomoči primerljivih držav, organizacij deležnikov in neodvisnih strokovnjakov, kakor je ustrezno¹⁷.

¹⁷ Resolucija Sveta o upravljavski strukturi strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030) (dok. 2021/C 497/01), odstavek 11.

„Trajnostni razvoj“: zadovoljevanje potreb sedanjih generacij na način, ki ne ogroža zmožnosti prihodnjih generacij, da izpolnijo svoje. Spodbuja dinamično gospodarstvo, polno zaposlenost, visoke standarde izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialne in regionalne kohezije ter varstvo okolja v varnem in mirnem svetu, ki spoštuje kulturno raznolikost.

„Mladi z manj priložnostmi“: mladi, ki se iz ekonomskih, socialnih, kulturnih, geografskih ali zdravstvenih razlogov, zaradi svojega migrantskega porekla ali iz razlogov, kot so invalidnost in težave pri izobraževanju, ali iz katerega koli drugega razloga, vključno z razlogom, ki bi lahko povzročil diskriminacijo v skladu s členom 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, soočajo z ovirami, ki jim preprečujejo dejanski dostop do priložnosti¹⁸.

¹⁸ Opredelitev v Uredbi (EU) 2021/888, člen 2 (4).